

רְגִישָׁת

- אלרגייה (באנגלית: allergy)

רגישות יתר לחומרים מסוימים, כגון תרופות, אבקת פרחים, שערות של בעלי חיים. לאחר המגע עם החומרים האלה הגוף מגיב בפריחה בעור, בִּבְצֵקָת, בעיטוש או בהפרעות תפקודיות.

גַּחְלָת

- אַנְתְּרַקְס (מיוונית [פחם ושם המחלה]; באנגלית: anthrax)

מחלה דלקתית קשה ביותר הנגרמת מחיידק החודר לעור, למערכת העיכול או למערכת הנשימה, ומשם הוא תוקף את רקמות הגוף ויוצר בהן נִמְק שחור.

הרופא חבר ועד הלשון ד"ר אהרן מז"א הציע את המונח (בצד הצעותיו האחרות: פְּחָמָת ודִלְקַת הטחול) בעקבות מה שכתב הרמב"ם: "יש שחין הנקרא גחלת... דומה לשריפת אש כמורסא סובבת סביבת המקום" (פרקי משה טו).

דְּאָבָת

- (באנגלית: fibromyalgia)

מחלה או מצב המאופיינים בכאבים, בהפרעות בתפקוד ועוד. בדיקות הדם של החולה בדאבת תקינות בדרך כלל, ואינן מצביעות על מחלה, ואולם הכאבים וההפרעות התפקודיות הם שמציינים את מחלתו.

השורש דא"ב הוראתו כאב וצער, למשל: "וּלְפָנָיו תְּדוּץ (תדלג, תקפוץ) דְּאָבָה" (איוב מא, יד); "וְנָתַן ה' לָךְ שֵׁם לֵב רָגֹז וְכִלְיוֹן עֵינַיִם וְדָאָבוֹן נֶפֶשׁ" (דברים כח, טה).

צִיּוּמָנוּת

- אנורקסייה (מיוונית: anorektos [חָסֵר תיאבון]; באנגלית: קיצור של anorexia nervosa)

צִיּוּמָנוּת

הפרעת אכילה חמורה הנובעת מפחד קיצוני מפני השמנה. הצימונות מתבטאת בהרעבה עצמית, ולעתים גם בהקאות כפייתיות.

הלוקים בצימונות - צִיּוּמָן, צִיּוּמָנִית.

המונח נקבע על פי המובא בירושלמי (סוטה ג, ד): "בתולה ציימנית".

המילה ציימנות קשורה לפועל צָם ולשם צום (כדרך הקשר שבין ביישנות לפועל בוש ולשם בושה).

צִפִּירוֹר

- (באנגלית: red light siren)

התקן לרכב חירום: פנס מהבהב המשמיע קול צפירה.

המילה צפירור היא הֶלְחָם של צפירה ואור, והיא מצטרפת למילות הלחם כגון רמזור (רמו ואור), מגדלור (מגדל ואור). סימנור (סימן ואור; התקן דמוי רמזור - ר' לַמֵּד לְשׁוֹנֵךְ 27).

המונחים שבעלון הזה הם לקט מרשימת מונחי רפואה שאושרה בשנת תשס"ז. הרשימה המלאה - במאגר המונחים של האקדמיה במרשתת-אינטרנט.

וורדתנו לפרופ' צבי גימון ולד"ר יוסי פבר, חברי ועדת מונחי רפואה, לאמנון שפירא ולסמדר ברק על סיועם בהכנת העלון.